

**МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА
ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ**

(Міненерговугілля України)

01601, м.Київ, вул. Хрещатик, 30, тел.: 206-38-44, 206-38-45, ф.: 531-36-92
E-mail: kanc@mev.energy.gov.ua, Код ЄДРПОУ 37471933

№ _____

На № _____

від _____

**Народному депутату України
Марченку О.О.**

Шановний Олександрє Олександровичу!

На Ваш лист від 16.07.2015 № 07-15 надаємо Прогнозний баланс надходження та розподілу природного газу в Україні на 2015 рік, який затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 № 410-р.

В той же час інформуємо, що на сьогодні абсолютна більшість родовищ газодобувних підприємств Компанії із значними початковими запасами експлуатуються близько 40-50 років і перебувають на завершальній стадії розробки. Ступінь виробленості запасів газу по найбільших родовищах перевищує 80%. Видобуток газу ведеться в умовах постійного падіння пластового тиску, що призводить до щорічного падіння обсягів видобутку газу із старих родовищ. Без запровадження новітніх технологій інтенсифікації видобутку, розвідки та розробки нових родовищ, що потребує значних капіталовкладень, компенсувати природне падіння видобутку буде неможливо.

Тому з метою стабілізації і нарощування видобутку газу необхідно забезпечити належне фінансування капітальних інвестицій для видобування природного газу.

З огляду на те, що нафтогазова галузь характеризується великою інерційністю (кошти, вкладені в поточному році, стануть підґрунтям для нарощування видобутку в наступних роках), забезпечення акумулювання необхідних для стабілізації та нарощування видобутку газу коштів для ПАТ «Укргазвидобування» є вкрай важливим, що можливе лише за встановлення цін на природний газ власного видобутку на основі об'єктивного визначення повної економічної собівартості.

Встановлення цін на природний газ, зокрема власного видобутку, який спрямовується на формування ресурсу для потреб населення відповідно Статті

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України
№НД/4-31-3249 від 25.09.2015

10 Закону України «Про засади функціонування ринку природного газу», регулюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), відповідно до Положення про комісію, затвердженого Указом Президента України від 10.09.2014 № 715/2014.

З 01.04.15 постановою НКРЕКП від 03.03.2015 № 502 для ПАТ "Укргазвидобування" встановлена ціна на товарний газ власного видобутку 1590,00 грн. за 1000 куб.м (без урахування ПДВ). За вирахуванням рентної плати підприємство фактично отримує близько 430 грн. за 1000 куб.м, що є недостатнім для виконання виробничих програм із стабілізації та нарощування видобутку газу.

При встановленні НКРЕКП ціни власного видобутку природного газу для ПАТ «Укргазвидобування» використовується бухгалтерська собівартість реалізованої продукції. Однак такий підхід має ряд недоліків. Зокрема, собівартість видобутку на багатьох свердловинах вища ніж середня. Крім того, підхід повною мірою не враховує альтернативних витрат, тобто оцінки втраченої вигоди від невикористаних можливостей.

З метою визначення справедливого розподілу доходу від реалізації природного газу між ПАТ «Укргазвидобування» та державою, Компанією було проведено розрахунок повної економічної собівартості газу власного видобутку ПАТ «Укргазвидобування». Відповідно до розрахунку повна економічна собівартість 1000 куб.м природного газу склала близько 3700 грн., без урахування рентної плати, податку на прибуток, податку на додану вартість.

Розрахунки здійснені з урахуванням ряду припущень та прогнозних оцінок. Так, амортизація основних засобів, які задіяні при здійсненні господарської діяльності з видобутку природного газу, розрахована виходячи з прогнозної оцінки справедливої (ринкової) вартості основних засобів Товариства. Прогнозна оцінка справедливої вартості основних засобів розраховується як добуток амортизації основних засобів, згідно бухгалтерських даних, та коефіцієнту коригування до справедливої вартості активів. Коефіцієнт коригування до справедливої вартості активів визначено як співвідношення між очікуваною первісною вартістю основних засобів, згідно бухгалтерських даних Товариства, та проіндексованою (відповідно до індексів росту цін виробників у світі) переоціненою до справедливої вартості основних засобів станом на кінець 2014 року. До розрахунку прийнята справедлива вартість основних засобів ПАТ «Укргазвидобування» станом на 31.12.2009.

У структурі повної економічної собівартості однією з найбільших складових є вартість капіталу 2 854,2 грн. за 1000 куб.м природного газу, яка дорівнює доходу, який могла б отримати Компанія від вкладення капіталу в альтернативний актив зі схожим рівнем ризику, та відображає економічно обґрунтований дохід на інвестований капітал у видобуток газу.

Розрахунок вартості капіталу проведено на основі прогнозних оцінок та ринкових очікувань щодо вартості запасів, перспективних та прогнозних ресурсів вуглеводнів.

10 Закону України «Про засади функціонування ринку природного газу», регулюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), відповідно до Положення про комісію, затвердженого Указом Президента України від 10.09.2014 № 715/2014.

З 01.04.15 постановою НКРЕКП від 03.03.2015 № 502 для ПАТ "Укргазвидобування" встановлена ціна на товарний газ власного видобутку 1590,00 грн. за 1000 куб.м (без урахування ПДВ). За вирахуванням рентної плати підприємство фактично отримує близько 430 грн. за 1000 куб.м, що є недостатнім для виконання виробничих програм із стабілізації та нарощування видобутку газу.

При встановленні НКРЕКП ціни власного видобутку природного газу для ПАТ «Укргазвидобування» використовується бухгалтерська собівартість реалізованої продукції. Однак такий підхід має ряд недоліків. Зокрема, собівартість видобутку на багатьох свердловинах вища ніж середня. Крім того, підхід повною мірою не враховує альтернативних витрат, тобто оцінки втраченої вигоди від невикористаних можливостей.

З метою визначення справедливого розподілу доходу від реалізації природного газу між ПАТ «Укргазвидобування» та державою, Компанією було проведено розрахунок повної економічної собівартості газу власного видобутку ПАТ «Укргазвидобування». Відповідно до розрахунку повна економічна собівартість 1000 куб.м природного газу склала близько 3700 грн., без урахування рентної плати, податку на прибуток, податку на додану вартість.

Розрахунки здійснені з урахуванням ряду припущень та прогнозних оцінок. Так, амортизація основних засобів, які задіяні при здійсненні господарської діяльності з видобутку природного газу, розрахована виходячи з прогнозної оцінки справедливої (ринкової) вартості основних засобів Товариства. Прогнозна оцінка справедливої вартості основних засобів розраховується як добуток амортизації основних засобів, згідно бухгалтерських даних, та коефіцієнту коригування до справедливої вартості активів. Коефіцієнт коригування до справедливої вартості активів визначено як співвідношення між очікуваною первісною вартістю основних засобів, згідно бухгалтерських даних Товариства, та проіндексованою (відповідно до індексів росту цін виробників у світі) переоціненою до справедливої вартості основних засобів станом на кінець 2014 року. До розрахунку прийнята справедлива вартість основних засобів ПАТ «Укргазвидобування» станом на 31.12.2009.

У структурі повної економічної собівартості однією з найбільших складових є вартість капіталу 2 854,2 грн. за 1000 куб.м природного газу, яка дорівнює доходу, який могла б отримати Компанія від вкладення капіталу в альтернативний актив зі схожим рівнем ризику, та відображає економічно обґрунтований дохід на інвестований капітал у видобуток газу.

Розрахунок вартості капіталу проведено на основі прогнозних оцінок та ринкових очікувань щодо вартості запасів, перспективних та прогнозних ресурсів вуглеводнів.

Застосування зазначеного вище методу визначення повної економічної собівартості природного газу власного видобутку ПАТ «Укргазвидобування» дозволяє Товариству отримувати доходи від реалізації природного газу у розмірі, необхідному для покриття всіх операційних витрат (явних витрат) та вартості капіталу тощо (неявних витрат), а державі збільшувати надходження коштів у державний бюджет від власного видобутку природного газу шляхом встановлення оптимального рівня рентних платежів.

Таку позицію було неодноразово викладено у листах на адресу Верховної Ради України та у відповідь на запити народних депутатів України. Детальніше методологічні засади попередніх розрахунків повної економічної собівартості газу власного видобутку ПАТ "Укргазвидобування" було висвітлено у публікації видання "Дзеркало тижня", що розміщено на сайті www.zn.ua «Як «Нафтогаз» розрахував повну економічну собівартість видобутого в Україні газу» (інтерв'ю директора з розвитку бізнесу НАК «Нафтогаз України» Юрія Вітренко) від 16.02.2015. Крім того, аспекти визначення економічної собівартості висвітлені у роботі Нобелівського лауреата П.Кругмана «Essentials of Economics».

Необхідно зазначити, що розрахунок повної економічної собівартості газу власного видобутку ПАТ "Укргазвидобування" було проведено у грудні місяці 2014 року в діючих на той час цінах та при курсі національної валюти до долара США на рівні 17 гривень за 1 долар США.

З метою отримання актуальної на сьогодні інформації щодо справедливої вартості активів ПАТ "Укргазвидобування" Компанією здійснюються заходи щодо визначення справедливої вартості активів ПАТ "Укргазвидобування". Після отримання результатів оцінки активів Компанія проведе оновлений розрахунок економічної собівартості природного газу власного видобутку ПАТ «Укргазвидобування».

Розрахунок та встановлення роздрібних цін на природний газ для потреб населення здійснюється відповідно до порядку, затвердженого постановою НКРЕКП від 31.03.2011 № 466 «Про затвердження Порядку встановлення роздрібних цін на природний газ для населення» (далі – Порядок).

Згідно з Порядком роздрібні ціни на природний газ для населення розраховуються НКРЕКП з урахуванням:

- середньозваженої ціни природного газу як товару;
- питомих витрат, пов'язаних із закупівлею та реалізацією природного газу населенню, суб'єкта уповноваженого Кабінетом Міністрів України;
- ставки збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності (на обсяги природного газу, що постачається населенню, відповідно до Податкового кодексу України – 4%);
- загального тарифу на транспортування природного газу (встановлюється постановами НКРЕКП відповідно до затвердженої методики);
- середньозваженого тарифу на постачання природного газу (встановлюється постановами НКРЕКП відповідно до затвердженої методики);
- ставки податку на додану вартість.

При цьому середньозважена ціна природного газу як товару розраховується з урахуванням закупівельної ціни на товарний природний газ,

що видобувається суб'єктами, визначеними у частині першій Статті 10 Закону України «Про засади функціонування ринку природного газу» (без урахування податку на додану вартість), а також ціни природного газу інших ресурсів (імпортованого газу).

Структура цін на природний газ для населення, що затверджені з 1 квітня 2015 року постановою НКРЕКП від 03.03.2015 № 583, має наступний вигляд:

Грн. за тис.куб.м

	Ціна без урахування соціальної норми	Ціна на обсяг газу в межах соціальної норми (200 куб.м)
Кінцева ціна газу для населення, у т.ч.:	7 188,0	3 600,0
ПДВ (бюджет)	1 198,0	600
тариф на транспортування (Укртрансгаз)	294,4	294,4
тариф на розподіл та постачання (облгаз)	452,1	452,1
збір у вигляді цільової надбавки 4% (бюджет)	201,7	86,7
Ціна газу, як товару	5 041,8	2 166,8

Додаток: за текстом на 3 арк. в 1 прим.

З повагою
Заступник Міністра

І. Діденко

